

Landskonferansen for foto, Arendal 22.-23.mai 2006.

www.trondheimsbilder.no

Jeg skal gi dere en **praktisk demonstrasjon** av nettstedet.

Da nettstedet skulle presenteres valgte vi å lage en meget **enkel** og utradisjonell **forside**. I stedet for å bruke kjente Trondheimsmotiver som Nidarosdomen, Torvet eller Gamle Bybro brukte vi et bilde fra 1893 som viser en liten gate i byens sentrum, Carl Johans gate.

Selv om vi valgte en minimalistisk løsning, ville vi gjøre forsiden spennende. Lar vi musepekeren gli over bildene, ligger det informasjon **bak hvert bilde**, søkeskjerm, enkel søk / posten til forsidebildet, slik den kommer fram i basen/ flere bilder fra Carl Johans gate/ Om prosjektet/ kontaktinfo/ lenker til andre bildesamlinger og nettsteder/ et utvalg av tilfeldige bilder/ smakebiter fra samlingene /og engelsk informasjon og søkeskjerm.

Jeg skal vise dere et par søk i basen.

Dette er søkeskjermen for **enkel søk**.

I dag er jeg er på jakt etter gamle barnevogner og skriver inn søkeordet barnevogn. Vi ser at det søkes i flere baser og søkeresultatet presenteres som **frimerkebilder** med kort tekst. Uansett om bildet kommer fra Primusbasen, Bibliofilbasen eller Bibsysbasen, presenteres det her med likt utseende for kunden.

Går vi videre **inn i posten**, vil vi se at dette bildet kommer fra Universitetsbiblioteket i Trondheim (UBiT) sin bildebase. Enda et skritt videre, er vi inne i Bibsysposten, der vi har muligheter til å bestille bildet eller legge inn kommentarer. Når man trykker på Send-knappen i dette tilfellet, går informasjonen direkte til Billedsamlingen ved UBiT som tar seg av den videre behandlingen.

Ved neste søk tar jeg utgangspunkt i søkeskjermen for **detaljert søk**.

Denne gangen er jeg interessert i bilder fra Torvet, tatt av en spesiell fotograf, Tromsø-fotografen Jørgen Wickstrøm, som var på Trondhjems-besøk sommeren 1893.

Fritekst: Torvet
Fotograf: Wickstrøm
Årstall: 1893

Går vi her inn i posten, ser vi at dette bildet tilhører Trondheim kommune, Byarkivet. Vi er nå inne i deres Bibliofilbase, der posten vil se annerledes ut enn i Bibsys.

De tre deltakende institusjonene i trondheimsbilder har **forskjellig praksis** for hvordan bilder blir registrert i en database.

Registreringsskjermene i Primus, Bibliofil og Bibsys er ikke like, og vi vektlegger forskjellige ting når vi registrerer, vi skal legge stoffet til rette for forskjellige brukergrupper med forskjellige behov.

Vi kan som **eksempel** se på bildet vi nettopp søkte fram fra Torvet.

UBiT og Byarkivet vil registrere sted og gate, markante bygninger som Stiftsgården vil bli tatt med. Iøynefallende detaljer som barnevogna og hestekjerra vil nok også bli registrert.

Sverresborg folkemuseum vil gå atskillig dypere inn i motivet og registrere klesdrakt og andre detaljer som er interessante i museumsverdenen. Mens UBiT legger mye av informasjonen i fritekst, vil kanskje Sverresborg ende opp med 10-15 emneord på det samme bildet.

Vi har så langt ikke noen **felles nomenklatur** eller tesaurus som standardiserer språkbruken. Dette kan føre til at vi får innførsler på torget og, torvet.

Nasjonalhelligdommen kan det også bli mye forskjellig av:

Nidarosdomen/ Domkirken/ Domkirka/ Nidaros Domkirke.

Dette er forskjeller vi må leve med, men selv om de tre basene er meget forskjellig, går det an å få til et resultat som er brukbart.

Når vi får søkemuligheter via kart, er ikke dette problem lenger. Da **pekes** det på sted, og man trenger ikke formulere spørsmålet med ord.

Vi har for øvrig i bestilling **alfabetiske lister** over alle indekserte ord. Når det skrives inn et søkeord, vil det komme opp liste med termer, og for hver term er det angitt antall forekomster i basen. En slik liste kan også hjelpe oss til å få standardisert ordbruken.

Trondheimsbilder **inneholder** i dag ca. 50.000 bilder. Dette er bare en brøkdel av hva de tre deltakende institusjonene har av bilder, men det er en god begynnelse. Til sammen har vi over en million historiske bilder!

Basen bærer preg av hvilke bilder de forskjellige institusjonene har jobbet med å digitalisere.

UBiT har bl.a jobbet med å redde et **portrettarkiv** på nitratfilmbase, dette har resultert i at nettstedet inneholder vel 44.000 portrett av trondhjemmere. Resten er bilder fra byen og distriktet rundt, det som i dag er kommunen Trondheim. Med Trondheimsbilder tenker nok de fleste på bilder av gater, bygninger, begivenheter, båter og mennesker, og denne type bilder siger nå jevn og trutt inn i basen.

Sverresborg Trøndelag folkemuseum har nylig overtatt arkivet med bybilder etter en av byens store fotografer, **Schrøder**. Her er det arbeid på gang med digitalisering og registrering.

Byarkivet i samarbeid med Trondheim folkebibliotek har satt av 1-2 dager i uka til å digitalisere sin samling, og ved UBiT jobbes det også jevnt med å få flere bilder inn i basen. UBiT har fortsatt bildebaser i andre system som skal konverteres inn i Bibsysbasen, så her kan antall poster vokse raskt. Så vi har planer om at dette nettstedet skal bli en gullgruve for lokal- og slektshistorikere.

Nettstedet ble **lansert** 18.februar 2005. Vi ønsket å lansere dette som årets gave til alle trondheimspatrioter og fotoentusiaster så vi inviterte lokalhistorikere, lokalradio, TV og pressen, og vi var veldig spent på hvordan **publikum** ville ta i mot dette produktet.

Responser ble helt overveldende! Nå må jeg først og fremst svare for UBiT, som jeg kommer fra, men hos oss kom det slike mengder med bestillinger at jeg holdt på i dager og uker før jeg fikk gått igjennom alle e-postene. Overraskende nok var det **slektsforskere** som var de største brukerne, det var stor begeistring over å finne personbilder i basen.

Mengden bestillinger har selvfølgelig gått ned etter lanseringen, men responsen er veldig god, og fortsatt kommer det inn bestillinger og kommentarer omtrent hver dag.

Statistikken for de siste 12 måneder forteller oss at antall vellykkede forespørsler ligger på 514.572, dvs. et gjennomsnitt på ca. 1.500 pr. dag. Det ble stort sett søkt fra maskiner i Norge, men vi har også fått god respons fra en del nordmenn bosatt i utlandet. **Så** god respons fra våre brukere gjør oss selvfølgelig meget fornøyd.

For oss i prosjektgruppa har det vært **spennende** å jobbe med nettstedet. Det har vært mange utfordringer å få tre så forskjellige bildebaser til å framstå som en enhet for brukeren, men vi føler at vi har fått til et produkt som har slått an blant publikum.

Vi er veldig takknemlig for at ABM-U støttet oss med **finansieringen** slik at vi fikk satt ideene våre ut i livet.

Vi har også lært mye av hverandre mens vi har jobbet og knyttet gode kontakter mellom Arkiv –Bibliotek og Museum når det gjelder historiske bilder i Trondheim.

Vi skal bruke tiden som ligger foran oss til å **utvikle** basen videre og ikke minst øke volumet, få scannet og registrert så mange bilder som vi bare klarer.

IJGR 19.5.06